

Romanul realist, traditional, antebelic

Tema familiei intr-un roman de pana la al Doilea Razboi Mondial

MARA (Ioan Slavici)

Ioan Slavici este un prozator ardelean, care face parte din familia marilor clasici, alaturi de Eminescu, Creanga si Caragiale, creator al realismului social prin volumul "Novele din popor" si prin romanul Mara, cel mai reusit dintre cele sapte pe care le scrie, publicat mai intai in presa in 1894, apoi in volum in 1906.

Romanul are o tematica sociala prin prezentarea moravurilor targului ardelenesc de la sfarsitul secolului al XIX-lea, cand incep sa se manifeste primele forme de economie capitalista. Romanul va fi o fresca a moravurilor acestei lumi, in care vor triumfa binele, adevarul, cinstea.

Specie epica de dimensiuni considerabile, cu o actiune complexa, dezvoltata pe mai multe fire narrative (viata familiei Barzovanu, dragostea dintre Persida si Natl, maturizarea lui Trica), cu un numar mare de personaje, un conflict principal (intre cele doua familii) si mai multe conflicte secundare (Mara - Hubar, Hubar -Hubaroaia), Mara se incadreaza in categoria romanelor. Ca estetica, apartine realismului, prin actiunea proiectata in mediul rural sau in cel al targului de provincie, personajele evoluand in stransa legatura cu mediul social; nota moralizatoare a operei se regaseste fie in mod direct, prin prezenta pildelor si a proverbelor ce caracterizeaza anumite situatii, fie indirect, prin pedepsirea personajelor ce se indeparteaza de legile nescrise ale conduitei. La nivel naratologic, evenimentele sunt relatate la persoana a treia, naratorul fiind omniprezent si oniscient, focalizarea zero si interna, viziunea naratologica "din spate", perspectiva auctoriala.

Unii critici literari contesta titlul cartii, preferand sugestia lui Nicolae Iorga (Copiii Mariei), intrucat in economia romanului cel putin destinul Persidei ocupa cele mai multe pagini. Totusi, titlul ramane adecvat cel putin in masura in care Persida este o "Mara juvenila" (Nicolae Manolescu), multe trasaturi ale mamei regasindu-se in structura interioara a fetei.

Complexitatea tematica a operei rezida in coexistenta mai multor aspecte generale: Mara nu este numai monografia targului ardelenesc de la sfarsitul secolului al XIX-lea, ci mai ales un roman pe tema familiei prin prezentarea relatiilor dintre familia Barzovanu si cea a lui Hubar, prin evolutia relatiilor dintre aceste familii, prin prezentarea altor cupluri, precum Marta-Bocioaca, Hubar-Hubaroaia.

In discutarea afirmatiei date, un prim aspect il reprezinta faptul ca protagonistii romanului erotic provin din cele doua familii intre care se tase un conflict social (din cauza diferentei de statut), etnic (apartenente diferite, conflictul romani-nemti), religios (discrepanta ortodoxism-catolicism).

Drumul acestor familii se intersecteaza sub imperiul hazardului: vantul spargand geamul manastirii

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

minoritilor, Persida si Natl se vad si se indragostesc la prima vedere. In ciuda prejudecatilor comunitatii si contrar eforturilor lor de a nu nesocoti asteptarile parintilor, dragostea dintre Natl si Persida invinge constiinta datoriei, astfel incat ei se casatoresc in secret si fug la Viena. Tinerii raman fideli moralitatii targului, caci desi se impotrivesc vointei parintilor, nu incalca legea bisericeasca. Ajunsi la Viena, planuiesc sa-si deschida o macelarie, avand asadar spirit de initiativa si dorinta de a se integra social.

Astfel, un rol important in declansarea crizei cuplului il au modelele comportamentale ale fiecaruia, preluate din familiile din care provin: Persida mosteneste de la Mara rabdarea, puterea, firea voluntara, perseverenta, ambitia, fidelitatea, constiinta datoriei, in timp ce Natl a avut un tata ce a lasat tot greul macelariei pe umerii sotiei, preferind petrecerea si jocul de carti; in familia Barzovanu echilibrul se mentine prin afectiune, intelegere, respect, iubire, pe cand familia Hubar este lipsita de comunicarea intre sotii sau de gesturi de manifestare a afectului. Cei doi tineri preiau fiecare roluri intelese in functie de aceste modele.

In plus, cele doua personaje reactioneaza diferit in aceasta noua etapa a familiei. Natl manifesta chiar violenta (sparge usa camerei in care se izolase Persida);

simtind ca sotia sa este macinata de dorul de casa si de sentimentul de vinovatie fata de Mara, Natl pleaca de acasa, dar Persida il asteapta, dovedind intelegere si toleranta. Revenind in tara, se vor ocupa de birtul de la Sararie, dar Natl lasa totul pe umerii Persidei, sperand, cu lasitate, ca ea il va parasi. In ciuda faptului ca actele sotului devin tot mai degradante (cartofor, petrecaret, risipitor), Persida continua sa creada in fondul sau pozitiv, fiind convinsa ca aceasta este doar o criza de ratacire temporara a lui Natl. De aici rezulta frumusetea morala a Persidei, ce intruchipeaza valorile ce stau la baza unei familii: iubirea, vointa zamislirii, ordinea, constiinta datoriei.

Nu in ultimul rand, ceea ce coaguleaza familia este nasterea copilului si aflarea de catre Natl a adevarului legat de Bandi si de trecutul tatalui sau. El intelege pe de o parte eforturile facute de tatal sau pentru a pastra intacta linistea familiei si pe de alta parte importanta asigurarii unei atmosfere placute, bazate pe afectiune si incredere, pentru evolutia normala a unui copil. Astfel, pentru Natl casnicia devine o asumare de responsabilitati.

Nasterea copilului are si rolul de a restabili echilibrul intre cele doua familii: mai toleranta, Mara accepta ca botezul sa se faca in legea catolica.

In concluzie, cuplul Natl-Persida ilustreaza iubirea-pasiune, care infrange toate prejudecatile de ordin social, religios si etnic, precum si factorii interiori ce pericliteaza temporar armonia cuplului. Prin prezentarea evolutiei acestei familii, Slavici aduce indirect un elogiu valorilor morale ce asigura in mod neconditionat intemeierea si existenta unei familii in societate.